ULKOMINISTERIÖ LAUSUNTO

31.5.2021

EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN HALLINTO- JA TURVALLISUUSJAOSTO 2.6.2021

HE 95/2021 VP; HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2021 KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI, ULKOMINISTERIÖN PÄÄLUOKKA

- Hallinnonalalle esitetään lisämäärärahaa yhteensä 2,3 milj. euroa
- Esitys sisältää myös muutosehdotuksia sotilaallisen kriisinhallinnan ja kehitysyhteistyön käyttösuunnitelmakohtiin ja käyttöperusteisiin

24.01.01 Ulkoasianhallinnon toimintamenot
- Momentilta esitetään lisättäväksi 237 000 euroa
- Momentilta esitetään siirrettäväksi valtioneuvoston kanslialle määrärahat Merikasarmin ja edustustoverkon video- ja av-laitteiden valtioneuvoston hallintoyksikön (VNHY) hoitamaan laitteiden tilaajavastuuseen
- Valtioneuvoston kanslialta siirretään määrärahat ulkoministeriön hoitamiin toimialariippuvaisiin tietotekniikkalisensseihin
- Muutoin momentille esitetään siirtoja muilta hallinnonaloilta Suomen edustustoissa toimivien erityisasiantuntijoiden menojen kattamiseen

24.10.20 Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot
- Momentille ei esitetä lisämäärärahaa
- Afganistanissa toimivan Resolute Support -operaation vahvuus laskee 80 sotilaasta 20 sotilaaseen
- Muut muutokset operaatioiden määrärahoissa aiheutuvat Covid-19 -pandemiasta johtuvien karanteenijaksojen lisäkustannuksista ja henkilökohtaisen kriisinhallintamateriaalin uuden varastotilan vuokrakustannuksista
- Muutosten jälkeen momentilla on ns. varalla olo -rahaa käyttösuunnitelmakohdassa 09. yhteensä 4,5 milj. euroa

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö
- Momentille esitetään vähennystä 3 400 000 euroa
- Momentin käyttöperusteita tarkennetaan siten, että momentin määrärahoista voidaan maksaa myös kehitysyhteistyöedustustojen turvallisuus- ja kiinteistömenoja. Momentin määrärahoista on maksettu hallitusten tekemien linjausten pohjalta kehitysyhteistyöedustustojen turvallisuusmenoja talousarviosta 2015 ja kiinteistömenoja talousarviosta 2016 lähtien
- Momentilta esitetään siirrettäväksi 8,4 milj. euroa valtiovarainministeriön momentille 28.92.69 Euroopan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön ulkosuhderahoitusvälineeseen (NDICI) ja 5,0 milj. euroa ulkoministeriön momentille 24.90.66 Euroopan rauhanrahastoon (EPF)
- Nykyisessä EU:n monivuotisessa rahoituskehyksessä (MFF) vuosille 2021-2027 on yksi, yhtenäinen ulkosuhderahoitusväline (NDICI), jonka budjetoinnista vastaa valtiovarainministeriö. Suomella on jäljellä maksatuksia Euroopan kehitysrahastosta (EKR). EU:n vuoden 2021 maksatusennusteiden jälkeen valtiovarainministeriölle jää siirrettäväksi 8,4 milj. euroa NDICI-maksatuksiin
- EKR:n alla ollut Afrikan rauhanrahasto siirtyy osaksi perustettua Euroopan rauhanrahastoa (EPF). Afrikan rauhanrahaston osuus 5,0 milj. euroa siirretään momentille 24.90.66, jolta maksetaan Suomen osuus rahastoon
- Käyttösuunnitelmakohdasta 2. vähennetään 2,0 milj. euroa Finnfundin erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamisesta. Vuoden 2021 aikana ei arvioida jouduttavan maksamaan erityisriskirahoituksen tappioita. Määräraha lisätään käyttösuunnitelmakohtaan 5. kohdennettavaksi etenkin Covid-19 -pandemian humanitaarisiin vaikutuksiin vastaamiseksi
- Käyttösuunnitelmakohtaan 4. lisätään 10,0 milj. euroa Suomen Covid-19-rokotelahjoituksia varten. Rokotteiden lahjoittaminen on osa EU:n rokotesolidaarisuutta. Lisäys kohdennetaan kansainväliselle rokotemekanismi COVAX AMC:lle
- Koska Suomen valtio on sitoutunut maksamaan hankittavat rokotteet joka tapauksessa, järjestelyn kustannusvaikutus valtiolle on neutraali tai lähes neutraali. Vastaava vähennys on tehty momentilla 33.70.20

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset

- Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2020 määrärahoista Afrikan kehitysrahastolle myönnettävän lainan vuotuinen viivästyskorko on 0,5 %. Viivästyskorkoa on maksettava 31. päivän kuluttua eräpäivästä lukien
- Myönnettävän lainan osalta luovutaan myös lainanantajan erillisestä tilintarkastusoikeudesta
- Momentin vuoden 2020 määrärahojen käytön osalta on linjattu, että Suomi myöntää lainan Afrikan
- kehitysrahastolle (African Development Fund/ADF) osana sen 15. lisärahoituskierrosta. Suomi on neuvotellut 80 milj. euron lainasopimuksesta ADF:n kanssa vuoden 2020 alusta
- Neuvottelujen lähtökohtina on toiminut Suomen lainsäädäntö sekä ADF:n jäsenten, ml. Suomen, hyväksymä ADF-kumppanuuslainakehikko
- ADF:n kumppanuuslainakehikko ei kaikilta osin ole yhteensopiva Suomen lainsäädännön kanssa. Pitkittyneistä neuvotteluista huolimatta lopullinen sopimus ei siten kaikilta osin täytä lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain ja korkolain määräyksiä
- Momentin määrärahoihin ei esitetä edellisen perusteella lisämäärärahaa

24.90.66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet

- Momentille esitetään lisäystä 5 492 000 euroa
- Lisäys aiheutuu Suomen maksuosuudesta Euroopan rauhanrahastoon (EPF) ja siitä 5,0 milj. euroa on siirtoa momentilta 24.30.66
- Euroopan rauhanrahasto korvaa aiemman Athena-mekanismin sekä Euroopan kehitysrahaston osana olleen Afrikan rauhanrahaston. Rahasto rahoitetaan jäsenvaltioiden maksuosuuksilla bruttokansantulon (BKTL) jakoperusteen mukaisesti
- Suomen vuoden 2021 maksuosuuden arvioidaan olevan 7,4 milj. euroa.